

Carrer dels Marquesos de Palmerola - Tram 1

Sant Hipòlit de Voltregà

Ubicació

Comarca:	Osona
Lloc/Adreça:	Carrer dels Marquesos de Palmerola, 2-32 i 3-25
Emplaçament	Al bell mig del nucli urbà, sota la plaça que hi ha davant de l'església
Alçada:	531m

Coordenades:

Latitud:	42.01558
Longitud:	2.23712
UTM Est (X):	436835
UTM Nord (Y):	4651788

Classificació

Número de fitxa	08215 - 114
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Conjunt arquitectònic
Estil / època:	Modern Contemporani Popular
Segle	XVI-XX
Estat de conservació	Bo
Protecció	Inexistent
Accés	Fàcil
Ús actual:	Social
Titularitat	Privada
Titular:	Diversos propietaris

Fitxes associades:

[Casa Josep Mallol](#)

[Casa del carrer dels Marquesos de Palmerola, 8](#)

[Casa Pilar Carrera](#)

[Casa Carme Capdevila](#)

[Casa Núria Carrillo](#)

[Casa Josep Casas](#)

Casa del carrer dels Marquesos de Palmerola, 26

Casa Joan Espadaler

Corts de can Cristaire

Escola bressol Mare Teresa

Autoria de la fitxa

Adriana Geladó Prat

Data de registre de la

dc., 04/03/2020 - 01:00

fitxa:

Descripció

Primer tram d'un dels carrers més llargs i històrics del nucli urbà. Es tracta del tram inicial de la via, el qual discorre per la banda de migdia del nucli antic, entre l'extrem nord-est de la plaça de la Vila i el passatge Parés. Es tracta d'un carrer de planta en forma d'L i traçat força rectilini, amb una longitud d'uns 160 metres i una amplada variable força estreta d'entre 3 i 4 metres. Compta amb dos punts més amples: un a la meitat del carrer, on intersecciona amb l'escalinata que dona accés a l'església, i l'altre davant de l'escola bressol Mare Teresa, on les diferents alineacions formen una petita plaça triangular amb una amplada màxima d'uns 10 metres. El traçat és lleugerament sinuós, sobretot a la seva entrada per la plaça de la Vila, en què primer té una orientació nord i, sota l'antic fossar i la plaça de l'Església, gira completament en direcció est, sentit que manté la resta de traçat.

Les construccions mantenen la tipologia originària dels segles XVI i XVIII (tot i que amb reformes i remuntos posteriors), que han modificat l'aspecte sobretot amb la incorporació de balconeres, balcons i cornises. Altres edificis han estat substituïts completament per construccions de nova planta bastides durant el segle XX. Tot i això, es tracta d'un carrer força coherent tant formal com tipològicament parlant. La tipologia general és d'edificis entre mitgeres destinats a habitatge, amb una parcel·lació força variada d'entre 4 i 6 metres a 10 i 14 metres de façana, i una profunditat edificada d'entre 12 i 18 metres. Únicament les parcel·les de la banda de migdia continuen a la part posterior en forma de patis, jardins i coberts suplementaris. La majoria d'edificis estan coberts amb teulades de dos vessants i distribuïts en planta baixa i dos pisos, alguns fins i tot amb tres nivells. Molts d'ells tenen una porta d'accés als pisos superiors i portals d'accés de més amplada a la planta baixa. També presenten obertures emmarcades en pedra i diverses llindes datades i decorades (sobretot durant el segle XVIII), així com algunes reformes i transformacions d'obertures realitzades durant el segle XX (per exemple en balcons, cornises, ràfecs, portals transformats en aparadors). Pel que fa als materials i les tècniques constructives són de caire tradicional, amb parets de tàpia i pedra, ràfecs inclinats, acabats arrebossats, etc.

Observacions:

Altres noms relacionats amb la via: carrer Nou, carrer d'Àngel Guimerà.

Història

Es tracta d'un dels traçats històrics de la vila de Sant Hipòlit de Voltregà. Constitueix un exemple de creixement lineal al llarg d'un antic camí rural, que fou començat a edificar al segle XVI i XVII sota l'església, i fou consolidat com a carrer amb el creixement itinerant del segle XVIII. De fet, aquest carrer està disposat al llarg de l'antic camí que conduïa del nucli antic cap a la banda de llevant.

Si ens fixem en les dates que hi ha gravades a les llindes dels edificis que conformen la via, podem situar la seva construcció i reforma a l'entorn de dos dels moments claus de la història de Sant Hipòlit. En primer lloc, el període d'esplendor viscut durant l'etapa pre-industrial, el qual està personificat en el poderós gremi de paraires de la vila (segles XVI-XVII). En segon lloc, i relacionat amb el moment de reforma, els estralls

ocasionats per la Guerra de Successió. La vila de Sant Hipòlit fou saquejada i cremada per les tropes felipistes l'any 1714. És força probable que aquest fet provoqués que bona part de les llandes documentades a la via estiguin datades en posterioritat a aquesta data.

A la part central d'aquest tram ha existit, històricament, un accés a la plaça de l'Església. Les escales que hi ha actualment foren bastides a finals de la dècada dels anys 20 del segle XX. Durant el segle XIX i part del segle XX, el carrer fou conegut com el carrer Nou. Per decisió municipal, a partir de l'any 1931 passà a denominar-se carrer dels Marquesos de Palmerola. Aquest nom ha perviscut fins a l'actualitat, amb un lleuger parèntesi entre els anys 1936 i 1939, en que prengué el nom d'Àngel Guimerà.

Pel que fa a les reformes dutes a terme a la via, i segons la documentació custodiada a l'arxiu municipal de la vila, l'any 2004, en el marc d'un projecte d'urbanització de diversos carrers del casc antic, és substituït la pavimentació existent per una altra de llambordins de formigó. Aquest projecte fou signat per l'arquitecte J.M. Claparols.

Bibliografia

ANGLADA I ARBOIX, Emília (2008). Noms propis del Voltreganès. Vic: Eumo Editorial, Centre d'Estudis del Voltreganès, p. 28, 79, 90.

Torelló, Sant Vicenç, Sant Pere, Sant Hipòlit, Masies de Voltregà, Roda de Ter i Masies de Roda 1984. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Direcció General d'Urbanisme, 1985, p. 43.

SERRALLONGA, J.; CROSAS, C.; CASAS, P.; SERRA, L. (2014). Sant Hipòlit de Voltregà, l'empenta d'un poble. Vic: Ajuntament de Sant Hipòlit de Voltregà, Eumo Editorial, Museu del Ter, p. 98, 105-106.

SERVEIS TÈCNICS MUNICIPALS (2019). "Catàleg de béns a protegir". Pla d'Ordenació Urbanística Municipal de Sant Hipòlit de Voltregà. Document per a l'aprovació definitiva, setembre 2019. Codi identificador: 06.CA.

